LÁ THƯ MỤC VỤ

Vào thời xưa ai cũng tin tưởng vào thuật chiêm tinh, tức nghiên cứu về vị trí của các vì sao và sự vận động của các hành tinh, với niềm tin là chúng có ảnh hưởng đến vận mệnh con người. Họ tin rằng họ có thể đọc được tương lai từ các vì sao, và họ tin rằng định mệnh của một người được quyết định bởi ngôi sao, mà dưới ảnh hưởng của nó, người đó được sinh ra. Không khó để nhận ra là tại sao niềm tin đó lại có thể dần lớn lên trong tâm trí con người. Theo quan sát họ thấy các vì sao đi theo một tiến trình bất di bất dịch, do đó chúng đại diện cho trật tự của vũ trụ. Nếu tự dưng có một ngôi sao tỏa sáng bất ngờ, nếu trật tự bất di bất dịch bị phá vỡ bởi một vài hiện tượng đặc biệt, nó sẽ được nhìn ra như là dấu chỉ Thiên Chúa tự phá vỡ chính trật tự mình đã thiết lập, để loan báo một điều gì đó thật đặc biệt.

Từ kiến thức thu thập được khi quan sát các hiện tượng trên trời, các nhà chiêm tinh Đông Phương đã «đọc» được dấu chỉ của Thiên Chúa qua một vì sao lạ, trong khi đó tại Jerusalem không ai nhận ra dấu chỉ đó từ bầu trời trên đầu họ. Có vẻ như là một điều bất thường khi chiêm tinh gia từ Phương Đông cất công vất vả đi tìm vị vua mới vừa chào đời, nhưng có một điều còn bất thường hơn nữa là khoảng thời gian Chúa Giêsu sinh ra, trên thế giới lúc đó khắp nơi đều có một cảm nhận chung là mong đợi một vì vua đặc biệt sẽ chào đời. Sử gia La Mã thời đó có ghi nhận rằng vùng Trung Đông thời bấy giờ họ tin rằng có một người xuất phát từ xứ Giuđêa sẽ cai trị thế giới. Người Do Thái lúc bấy giờ cũng tin rằng đã tới lúc một người xuất thân từ nước họ sẽ trở thành người cai trị mọi cư dân trên mặt đất.

Chính vì thế chúng ta không nên nghĩ rằng câu chuyện các nhà chiêm tinh đến thờ lạy Hài Nhi Giêsu chỉ là một thần thoại đáng yêu. Điều đó có thể dễ dàng xảy ra thật chính xác đúng như tường thuật nếu đặt vào trong bầu khí văn hóa của thời đó. Lúc Chúa Giêsu bước vào thế giới, đã có một sự mong đợi mãnh liệt xảy ra khắp nơi về một Cứu Chúa sẽ hạ sinh. Người ta ngóng đợi Thiên Chúa và niềm khao khát Thiên Chúa sôi sục trong trái tim họ. Họ nhận ra rằng họ không thể xây được thời đại hoàng kim mà không cần có bàn tay của Thiên Chúa. Chính trong thế giới mong đợi đó mà Chúa Giêsu đã đến; và khi Ngài đến, cùng trời cuối đất đã tụ họp lại bên nôi máng cỏ của Ngài. Đó là dấu chỉ và biểu tượng đầu tiên của thế giới được chinh phục bởi Đức Kitô.

Trong bối cảnh toàn thế giới mong đợi đó, mà các nhà chiêm tinh lần theo ngôi sao lạ chỉ đường, đến Jerusalem để thăm hỏi về nơi Vua Dân Do Thái mới chào đời. Qua sách thánh chỉ dẫn, các đại giáo trưởng và luật sĩ Do Thái cho biết đó là tại Bethlehem, nên vua Hêrôđê mới ngầm triệu tập các đạo sĩ đến căn dặn về thời gian ngôi sao hiện ra và về hài nhi mới sinh rồi báo lại cho ông để ông đến mà 'triều bái', nhưng thực ra với ác ý sẽ giết chết 'đối thủ' tương lai của mình từ trong trứng nước. Sau khi *«Nghe nhà vua nói, họ lên đường. Và kìa ngôi sao họ xem thấy ở Đông Phương, lại đi trước họ cho tới nơi và đậu lại trên chỗ Hài Nhi ở»* (Mt 2:9)

Chúng ta không cần phải nghĩ rằng ngôi sao di chuyển trên bầu trời như một người dẫn đường theo nghĩa đen. Ở đây là một diễn tả đẹp như thơ, và chúng ta cũng không nên biến 'nét thơ' trong lối diễn tả này thành câu văn xuôi thô thiển và vô hồn. Trên bầu trời Bethlehem lúc đó có một ngôi sao đã chiếu sáng. Và có một huyền thoại rất dễ thương là ngôi sao sau khi hoàn tất nhiệm vụ dẫn đường cho các nhà chiêm tinh, đã rụng xuống một giếng nước tại Bethlehem, và nó vẫn còn nằm ở dưới đó nên thỉnh thoảng những ai có tâm lòng trong sạch vẫn có thể nhìn thấy nó. (Viết theo chú giải của William Barclay, The Daily Study Bible, Revised Edition, The Gospel of Matthew, Vol. 1, Saint Andrew Press 1975, Tr. 27-30)

Qua câu chuyện các nhà chiêm tinh theo ngôi sao lạ đến kính viếng Hài Nhi Giêsu chúng ta có thể rút ra hai điểm để áp dụng trong cuộc sống Kitô hữu của chúng ta:

Thiên Chúa không ngừng dùng những ngôi sao dẫn đường để lôi kéo chúng ta đến với Người. Những ngôi sao ấy là Lời Chúa trong Thánh Kinh, là lời nhắc nhở giảng dây của những người có trách nhiệm, là lời đề nghị của anh chị em bạn bè và những gợi ý trong tâm trí chúng ta. Chúng ta có nhận ra những ngôi sao dẫn đường mà Chúa gửi đến cho mình đó, để đi tìm và khám phá ra Chúa không?

Thiên Chúa không những chỉ dùng các Thánh Tông Đồ và các Ngôn Sứ mà còn dùng tất cả mọi Kitô hữu để quảng bá mầu nhiệm được giấu kín bao đời là 'dân ngoại cũng được hưởng cùng một vinh dự của dân Israel'. Mỗi người chúng ta có ý thức về vai trò làm ngôi sao dẫn đường cho anh chị em lương dân, sống xung quanh chúng ta, về với Chúa không?

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh